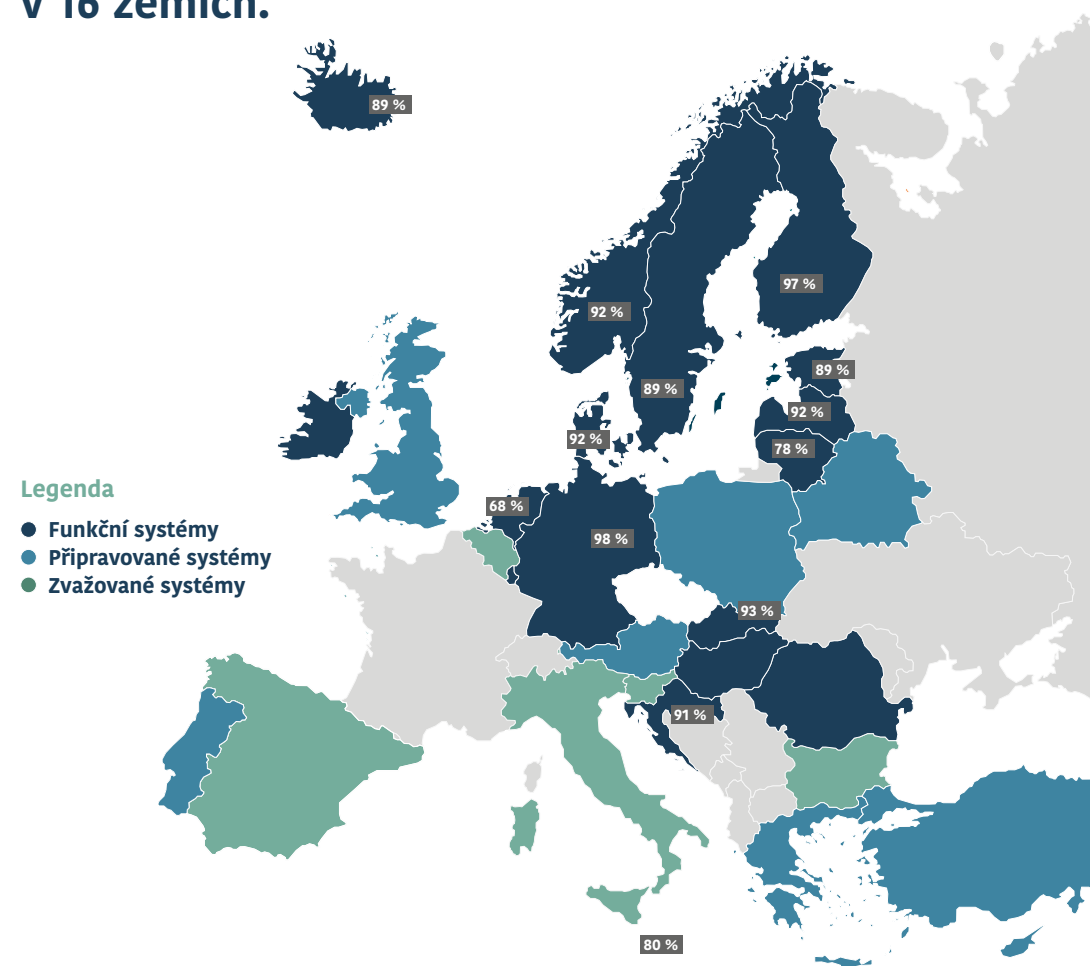

Česko na cestě k cirkularitě

Evropa zálohuje!

Více než polovina Evropanů zálohuje nápojové obaly, systém záloh už funguje v 16 zemích.

*Mapa zobrazuje míru sběru nápojových obalů v zemích, kde je systém zaveden
Zdroj: Reloop: Deposit Return Systems – System Performance

Česko na cestě k cirkularitě

Třídění není recyklace

Jen 17 % PET lahví se v ČR využije na výrobu nových PET lahví. V případě plechovek se žádná nevyužije pro výrobu nových plechovek, přitom na Slovensku v zálohovém systému takto úspěšně recyklují 100 % vysbíraného hliníku.

Česko na cestě k cirkularitě

Slováci jsou se systémem spokojení

93 % Slováků potvrdilo zavedení záloh jako správný krok. Zálohované obaly na Slovensku skutečně vrací **82 %** obyvatel pravidelně, 10 % často a 5,3 % občas. Sběrná místa v obchodech s potravinami Slovákům vyhovují, uvedlo to více než **85 %** respondentů.

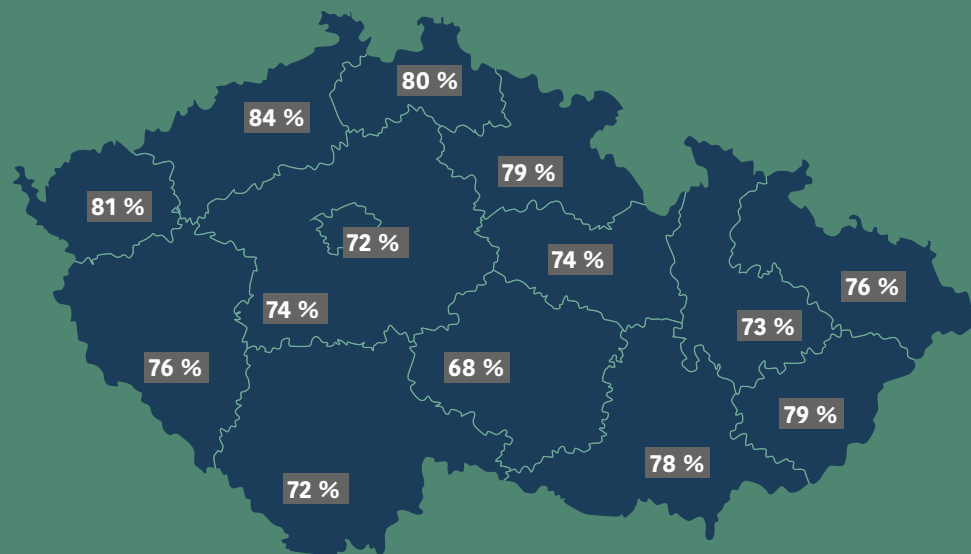

Zdroj: Průzkum byl proveden na vzorku 1 009 respondentů, který odpovídá slovenské populaci. Sběr dat byl realizován v červenci 2023 prostřednictvím aplikace Instant Research agentury IPSOS.

Česko na cestě k cirkularitě

Podpora je vysoká napříč všemi kraji

Češi jsou pro zavedení systému zálohování PET lahví a plechovek a vracení zpět do obchodů. Nejsilnějším podporovatelem je Ústecký kraj s 83,66 %. Zálohování v ČR by uvítaly ženy (79,39 %) i muži (72,84 %) všech věkových kategorií od 18 do 65 let. To vyplynulo z dosud největšího průzkumu veřejného mínění na toto téma na vzorku 4 247 respondentů.

*Mapa zobrazuje míru podpory zálohového systému v jednotlivých krajích ČR
Zdroj: Průzkum byl realizován agenturou IPSOS v červnu 2024 na 4 247 respondentech České republiky s reprezentativním zastoupením všech krajů.

Česko na cestě k cirkularitě

Třídění není recyklace

My Češi odpad skvěle třídíme. Třídění ale není to samé co recyklace. Ta nyní v Česku nefunguje. V případě plastových lahví je důvodem nízká efektivita třídících linek, u plechovek pak velmi nízká míra sběru.

Tři čtvrtiny plechovek dnes najdeme ve směsném odpadu a polovina z vysbíraných PET lahví k recyklaci ani nedojde. Nápojové obaly bohužel končí ve velké míře na skládkách, ve spalovnách nebo odhozené v přírodě. Stávající systém tak nesplní evropské cíle pro nejbližší období, a už vůbec nezajistí opakované využití materiálu.

Česko na cestě k cirkularitě

Hory odpadků a černé skládky

Přeplněné kontejnery a nepořádek
kolem nich trápí Česko.

Česko na cestě k cirkularitě

Češi zálohový systém chtějí

Tři čtvrtiny Čechů podporují zavedení
systému záloh na PET lahve a plechovky.

Zdroj: Průzkum byl realizován agenturou IPSOS v červnu 2024 na 4 247 respondentech České republiky s reprezentativním zastoupením všech krajů.

Česko na cestě k cirkularitě

Zálohy pomohou ČR splnit evropské cíle

Systémy záloh jsou jednoznačně jedinou cestou, jak vysbírat 90 % obalů k recyklaci, a především jak uzavřít materiálovou smyčku – vyrábět z PET lahví nové lahve a z plechovek nové plechovky.

Zálohový systém je jedinou cestou ke splnění evropských cílů sběru nápojových obalů vycházejících z nového nařízení EU o obalech a obalovém odpadu. Tento fakt potvrzuje také autorizovaná obalová společnost EKO-KOM.

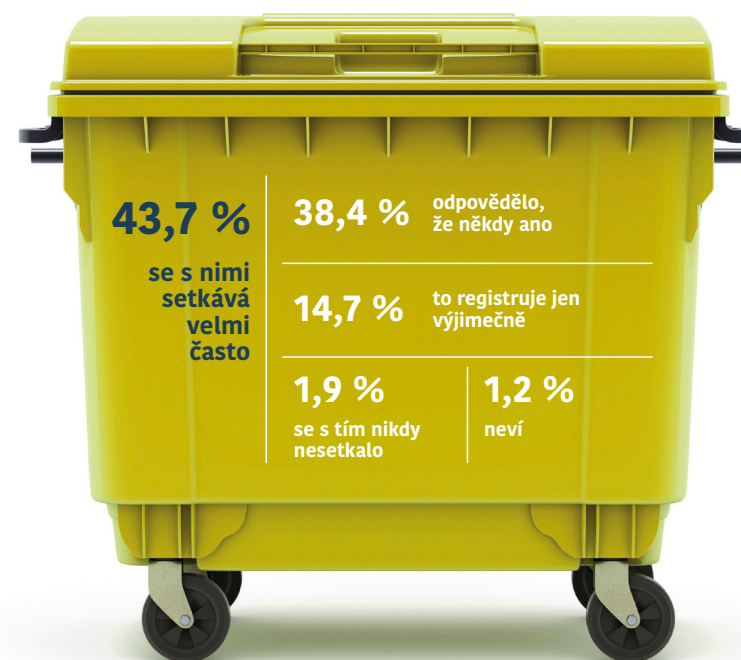

Česko na cestě k cirkularitě

Přeplněné kontejnery jsou dlouhodobý problém

82 % Čechů potvrdilo opakující se problémy s přeplněnými kontejnery na tříděný odpad. Více než tři čtvrtiny z nich uvedly, že alespoň jednou měsíčně narazí na přetékáající kontejner na třídění. Dva z pěti Čechů se minimálně jednou týdně potýkají s odpadem v okolí kontejnerů.

Setkáváte se s tím, že jsou kontejnery na tříděný odpad přeplněné?

Zdroj: Průzkum aplikace Instant Research agentury IPSOS, červenec 2022 na reprezentativním vzorku 1 050 respondentů, který odpovídá české populaci.

Česko na cestě k cirkularitě

Více místa ve žlutých kontejnerech

Vánoce jsou kritickým obdobím, s přeplněnými žlutými kontejnery se setkala tři čtvrtiny Čechů a 70 % z nich si stěžovalo i na nepořádek v okolí.

Díky zálohám se uvolní místo ve žlutých kontejnerech. Podle dat NATUR-PACK tvořily PET lahve na Slovensku před spuštěním zálohování v kontejnerech v průměru 30,4 % objemu kontejnerů, v minulém roce už to bylo jen 2,38 % objemu. Celkově tak jde o pokles o více než 92 %. Ještě výraznější úbytek zaznamenaly analýzy u nápojových plechovek, kde se ušetřilo více než 97,5 % objemu.

Česko na cestě k cirkularitě

Zálohování zbaví přírodu odhozených obalů

Podle dat společnosti ENVI-PAK před zavedením záloh v létě roku 2020 tvořily na Slovensku ve vysbíraném odpadu plechovky 20,5 % a PET lahve 15 %, po zavedení zálohování v létě 2023 už pouze 2,2 % plechovek a 3,2 % PET lahví.

9 z 10 Čechů uvedlo, že hlavní složku volně pohozeného odpadu tvoří PET lahve a plechovky. Téměř 80 % české populace pak věří, že by implementace zálohového systému situaci výrazně zlepšila.¹

¹ Zdroj: Průzkum byl proveden na vzorku 1 019 respondentů, který odpovídá české populaci. Sběr dat byl realizován v červenci 2023 prostřednictvím aplikace Instant Research agentury IPSOS.

Česko na cestě k cirkularitě

Obaly patří zpět do oběhu, ne do lesa

Nejviditelnější odpadovou položkou v přírodě a na veřejných prostranstvích jsou nápojové obaly.

Česko na cestě k cirkularitě

Zálohy uzavřou materiálovou smyčku

System záloh je jedinou funkční cestou k uzavření materiálové smyčky nápojových obalů, díky které se z PET lahve stane opět PET lahev a z plechovky nová plechovka.

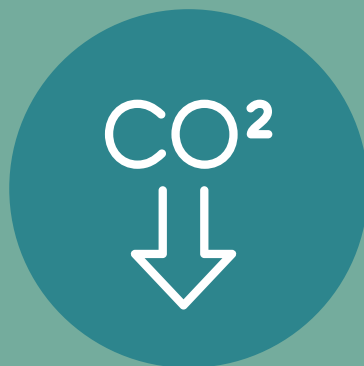
Pozitivní dopady na životní prostředí

Opětovným využíváním materiálů do nových PET lahví a plechovek zabráníme plýtvání přírodními zdroji.

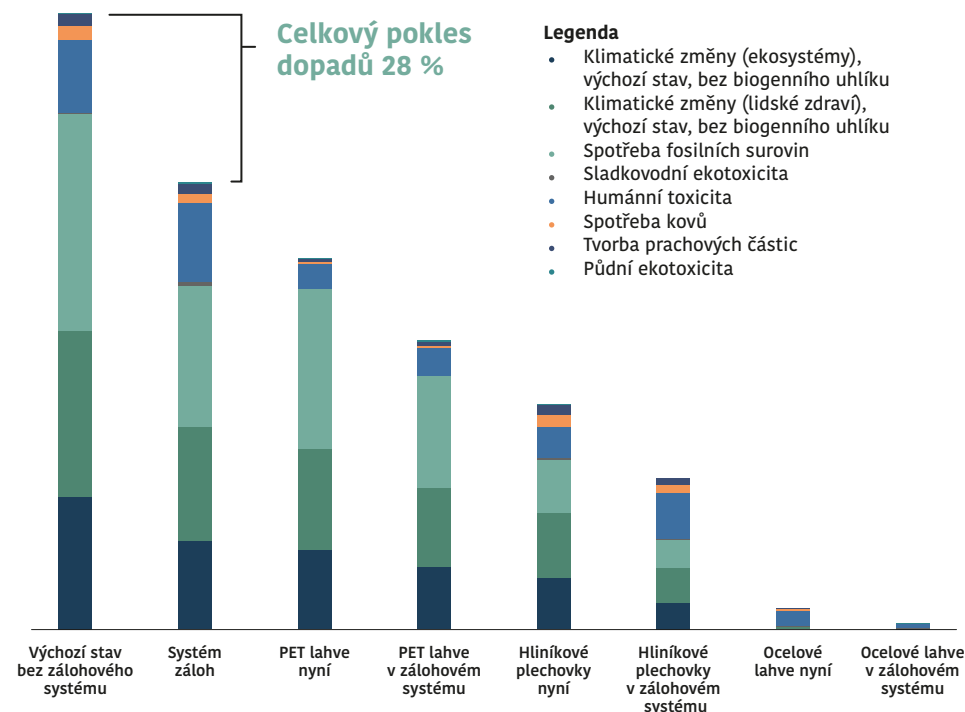
Při výrobě plechovky z recyklátu se spotřebuje **až o 95 % méně energie** než při výrobě plechovky z nerecyklované suroviny, v případě PET **až o 90 %**

Plechovka z recyklátu má **o 80 % nižší uhlíkovou stopu** než plechovka z panenského hliníku, v případě PET lahve je **uhlíková stopa nižší o 90 %**

Menší environmentální zátěž

Recyklace z lahve do lahve a z plechovky do plechovky přináší snížení environmentálních dopadů i uhlíkové stopy balení nápojů. Zálohový systém umí zajistit snížení dopadu těchto obalů na životní prostředí až o 28 %. Doprava přitom na celkových emisích hraje pouze velmi malou roli, neboť technologie výroby a recyklace má dominantní vliv.

Zdroj: Studie posuzování životního cyklu LCA nakládání s plastovými a hliníkovými obaly na nápoje, Fakulta technologie ochrany prostředí, VŠCHT, 2018